

การศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่ม
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
THE POTENTIALS TO BECOME A LIFELONG STUDENT
OF THE RAJABHAT UNIVERSITIES

บุญเลี้ยง ทุมทอง^{1*} และทิพาพร สุจารี²
Boonleang Thumthong^{1*} and Tiapaporn Sujaree²

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์^{1*}
สาขาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม²
boonleang4848@hotmail.com^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภูมิหลังและลักษณะส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน กับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับปริญญาตรี จำนวน 718 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 3 อันดับแรกคือ ด้านการดำเนินการกิจต่าง ๆ ด้วยการพึ่งตนเอง ด้านทักษะการเรียนรู้ และด้านจิตใจรักการแสวงหาความรู้ ตามลำดับ

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีค่าความสัมพันธ์ทางลบกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์โดยการพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์จากสมการถดถอยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 39.70 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 28.81

สมการพยากรณ์สามารถทำนายศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา โดยใช้คะแนนดิบคือ $Y_1 = 170.604 + 3.403X_3$ และสมการพยากรณ์สามารถทำนายศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา โดยใช้คะแนนมาตรฐานคือ $Z_1 = 0.630Z_3$

คำสำคัญ: ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

This study aimed to investigate the potentials of being a lifelong student, to study the relationship between background and personal characteristics, and the learning environment with the potential to be a lifelong student, and to create a predictive equation for the potential life-long learning of its students. The samples were 718 final year students in the University selected by randomly multi-step process. The instrument used was a questionnaire and the statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, including Pearson correlation and stepwise multiple regression analysis. The results were as follows:

1. Potentials to be a lifelong student overall were at high level, and the top three aspects were tasks with self-reliance, learning skills, and the spirit of acquiring knowledge, respectively.
2. The correlation coefficient, which was positively correlated with the potentials to become the lifelong learning of the students were achievement motivation, and there was a negative relationship with learning achievement and active participation of students.
3. Analysis by prediction from the regression relationship was that achievement motivation. it accounted for 39.70 percent of the standard error of prediction, which was 28.81.

Equation can predict the potential for life-long learning of its students. The raw score was $Y_1 = 170.604 + 3.403X_3$. And the equation can predict the potentials for life-long learning of its students. The standard score was $Z_1 = 0.630Z_3$.

Keyword: Potentials of Being a Lifelong Student, University

unna

การพัฒนานักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในด้านลักษณะโครงสร้างตัวบ่งชี้ และการประเมิน ตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้มีลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต อันเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของบุคคลในสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ ดังที่ไพฑูรย์ สินลารัตน์กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นผู้รู้เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา เพื่อจัดบริการให้แก่ นิสิตนักศึกษา และเพื่อเป็นผู้สอนที่ดี (พรชูลี อาชาวาร์จ, 2543, หน้า 194) จากการศึกษาวิจัยกับนิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายในระดับปริญญาตรีซึ่งถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจคุณภาพของผลลัพธ์ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา เป็นผู้ที่จะเปลี่ยนสถานภาพเป็นบัณฑิต เป็นศิษย์เก่าและยังเป็นผู้ต้องถูกประเมิน โดยผู้จ้างงานบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เห็นคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาได้อีกด้วย

การเรียนรู้ตลอดชีวิตได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญมากสำหรับประชากรทุกประเทศ แต่สังคมไทยยังมีค่านิยมไม่ถูกต้องในเรื่องการเรียนรู้ และคนในสังคมยังไม่เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงค่านิยมให้รักการเรียนรู้มากกว่าความบันเทิง รักการอ่านมากกว่าการพูด รักการแสวงหาข้อมูลมากกว่ารับข้อมูล

ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนไทยสามารถปรับตัวอยู่ในโลกปัจจุบันได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543, หน้า 124) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความพร้อมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ไม่ใช่จบการ เรียนรู้เมื่อสำเร็จการศึกษา และเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่จะต้องดูแลปลูกฝังลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจากการค้นคว้าเอกสารพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียน นิสิต นักศึกษาของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏยังมีน้อยมาก ดังนั้นคณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยที่จะจบการศึกษาออกไปสู่ตลาดอาชีพต่อไป โดยได้นำแนวคิดลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของ แคนดี้ ครีเบิร์ตและโอเลียร์ (Candy, Philip C ; Crebert, Gay ; & O'Leary, Jane., 1994, p.17) แนวคิดสมรรถนะหลักในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป (Commission of the European Communities, 2005, p.15) มาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นสำหรับศึกษาศักยภาพการเป็น ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาเพื่อศึกษากว้างปัจจุบันเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อจะได้ข้อมูลสำหรับมหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องทราบ และใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการพัฒนา นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมที่จะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภูมิหลังและลักษณะส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนกับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้องค์กรความรู้เกี่ยวกับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาวะปัจจุบัน

2. ด้านการประยุกต์ เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

- 2.1 สถานศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนากรอบการดำเนินงานหรือยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนา

- ลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตได้
- 2.2 อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตลอดจนการประเมินผลให้เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่าง

ยั่งยืนและต่อเนื่อง

2.3 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทบทวนนโยบายการจัดการศึกษา ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงหลักสูตร และจัดสภาพแวดล้อมให้ ตอบสนองต่อการส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคการศึกษา 2/2556 ทั้งหมดจำนวน 718 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ในการศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นแบ่งตัวแปรในการศึกษาได้ดังนี้

- 2.1) ปัจจัยด้านภูมิหลังและลักษณะส่วนตัว ได้แก่

- 2.1.1) เพศ ได้แก่ ชาย หญิง

- 2.1.2) วิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว

จำแนกเป็น 4 แบบ ได้แก่ แบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย

2.1.3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.1.4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.1.5) ความมุ่งหวังทางการศึกษา จำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี

2.1.6) รูปแบบการเรียนรู้ที่ถนัด จำแนกเป็น 2 แบบ ได้แก่ เรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเรียนรู้จากการถ่ายทอดของผู้สอน

2.1.7) ความสนใจประกอบอาชีพ จำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ อาชีพอิสระ พนักงานหน่วยงานของรัฐ และพนักงานหน่วยงานเอกชน

2.1.8) การใช้เวลาว่าง จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมวิชาการ และกิจกรรมนันทนาการ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยนำแนวคิดลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของ แคนดี ครีเบิร์ทและโอเลียรี (Candy, Philip C., Crebert, Gay. & O'Leary, Jane., 1994, p.17) แนวคิดสมรรถนะหลักในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคณะกรรมการสหภาพยุโรป (Commission of the European Communities, 2005, p. 15) มาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นสำหรับศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาเพื่อศึกษาภาวะปัจจุบัน

เกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในโครงการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถามคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคการศึกษา 2/2556 ทั้งหมดจำนวน 718 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยคณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ด้วยตนเอง 850 ฉบับและได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 718 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.47

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยคณะผู้วิจัยได้แบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตัวแปรตามคือ ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของ

นักศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ แบ่งออกเป็นคำถามเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ วิสัยทัศน์ การพึ่งตนเอง ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านการเรียนรู้ และด้านทักษะการใช้ภาษา ส่วนตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ และแบบสอบถามปัจจัยด้านภูมิหลังและลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ความมุ่งหวังทางการศึกษา 4) สังเกตของนักศึกษา 5) รูปแบบการเรียนรู้ที่ถนัด 6) การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา 7) ความสนใจประกอบอาชีพ 8) วิธีการเลี้ยงดูของครอบครัว 9) การใช้เวลาว่าง และ 10) ลักษณะกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและให้ผู้ช่วยวิจัยช่วยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2557 จำนวน 850 ฉบับ และดำเนินการเก็บรวบรวมจนถึงวันที่ 2 สิงหาคม 2557 พบว่า ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 718 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.47 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสหสัมพันธ์

ภายใน (Interrelation Coefficient) ระหว่างตัวแปรโดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.54 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.46 และเป็นนักศึกษาในคณะต่างๆ จากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 31.75 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 26.60 คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.22 คณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.43 คณะเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 1.39 และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 0.84 ตามลำดับ

2. ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาเป็นรายด้านโดยเรียงมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ด้านการดำเนินการกิจต่างๆ ด้วยการพึ่งตนเอง ($\bar{X}=4.01$) ด้านทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.00$) และด้านจิตใจรักการแสวงหาความรู้ ($\bar{X}=3.98$) โดยเรียงแต่ละรายการมากที่สุดแต่ละด้านใน 3 อันดับแรกคือ เห็นด้วยว่าการเรียนรู้มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.33$) เมื่อกระทำการสิ่งใดจะพยายามกระทำด้วยตนเอง จนกว่าจะสำเร็จ ($\bar{X}=4.12$) และคิดว่าการเรียนใน

ชั้นเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้มีความรู้
อย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=4.07$)

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน
ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับศักยภาพการเป็น
ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์
ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) และความ
มุ่งมั่นทางการศึกษา (X_5) และพบว่าค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปร
พยากรณ์กับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์ทางลบกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) การเข้าร่วมกิจกรรม
ของนักศึกษา (X_{10})

4. ผลการวิเคราะห์โดยการดึงตัวพยากรณ์
ที่มีความสัมพันธ์ออกจากสมการถดถอยพบว่า
ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ศักยภาพการเป็น
ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ (Y) คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) โดย
สามารถอธิบายความแปรปรวนของศักยภาพการ
เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่ม
มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ร้อยละ 39.70 มีค่า
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
เท่ากับ 28.81

4.1 สมการพยากรณ์สามารถทำนาย
ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้คะแนนดิบคือ
 $Y_1 = 170.604 + 3.403X_3$

4.2 สมการพยากรณ์สามารถทำนาย
ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
คือ $Z_1 = 0.630Z_3$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้
ตลอดชีวิตของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey
research) ที่ได้นำเสนอมาแล้วนั้น มีข้อค้นพบที่
น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปร
พยากรณ์กับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (Y) มีความ
สัมพันธ์ทางบวกคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) และ
ความมุ่งมั่นทางการศึกษา (X_5) ซึ่งหมายความว่า
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) และและความมุ่งมั่น
ทางการศึกษา (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (Y) นั่นก็คือ ถ้ากลุ่ม
ตัวอย่างมีคะแนนจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความ
มุ่งมั่นทางการศึกษา สูงคะแนนศักยภาพการเป็น
ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ (Y) ก็สูงด้วย โดยจากผลจากการวิเคราะห์
ค่าความสัมพันธ์นี้ทำให้เชื่อได้ว่าหลักการเรียนรู้
ตลอดชีวิตถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยการ
ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ได้ผล ควรส่งเสริม
ผู้เรียนให้เป็นผู้มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต
จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนมี
ความรู้ความเข้าใจเหตุผลและความจำเป็นในการ
เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรักที่จะเรียนรู้อย่าง
ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 33) และจาก
รายงานสรุปการสัมมนาเรื่องยุทธศาสตร์การเรี
นรู้ตลอดชีวิต ที่กล่าวว่า “แรงจูงใจนิทานและการ
เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นปัจจัย

บ่งชี้ความสำเร็จของวิสัยทัศน์ว่าด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน” และยังสอดคล้องกับ สุภาพร มหาพลตระกูล (2550) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันมีลักษณะมุ่งอนาคตต่างกัน และได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา (X_{10}) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนในยุคที่มีการเปลี่ยนผ่านการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านมีศักยภาพที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นำตนเอง มีเหตุผล มีจุดสนใจและสิ่งที่ต้องการเรียนรู้เพื่อจะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน ขณะเรียนรู้อยู่กับผู้อื่น และมีศักยภาพที่จะเรียนรู้เป็นรายบุคคล และมีการแสดงออกอย่างมีวิจารณ์ญาณ ซึ่งสามารถเรียกได้ว่าเป็นแนวความคิดที่เชื่อถือและพึ่งพิงได้ ประกอบกับสถาบันการศึกษาต่างในระดับอุดมศึกษาได้จัดทรัพยากรให้เอื้ออำนวยให้เกิดกระบวนการสืบสอบค้นคว้าต่อผู้เรียนเป็นอย่างดี ยิ่งจึงไม่จำเป็นว่าผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตจะต้องเกิดกับผู้เรียนที่เป็นเด็กเก่ง-อ่อน หรือผู้เรียนที่ทำกิจกรรม-ไม่ทำกิจกรรม

2. ผลการวิเคราะห์โดยการตั้งตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ออกจากสมการถดถอยพบว่า

ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (Y) คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ร้อยละ 39.70 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 28.81 โดยแรงจูงใจจะมีความสัมพันธ์กับการจูงใจ เพราะการจูงใจเป็นวิธีการชักนำพฤติกรรมผู้อื่นให้ประพฤติตามวัตถุประสงค์ พฤติกรรมของคนจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีแรงจูงใจ ซึ่งลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชนนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543, หน้า 124) ที่กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตว่ามีความสำคัญกับสังคมไทยอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันนี้ทำให้การสื่อสารสามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว และไร้ขอบเขตในปัจจุบัน ปริมาณข้อมูลข่าวสารที่หมุนเวียนอยู่ในระบบมีปริมาณมากมายมหาศาลต่อวัน และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ความรู้เดิมจะล้าสมัยเร็วขึ้นและมีประโยชน์น้อยลง เมื่อนำไปใช้กับโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญใจ ศรีสถิตนรากุล (Boonjai Srisatidnarakul, 2002, p.137) กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตคือ การเรียนรู้ของบุคคลที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้และนวัตกรรม สื่อทางการศึกษา วิทยาการเทคโนโลยี ในการศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล เพื่อเสริมสร้างปัญญาของประชาชนให้เจริญงอกงาม

ทางด้านวิทยาการ ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของ
บริบทสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงทุกขณะและมีความ
รู้ก้าวหน้าทันกับวิทยาการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง
โดยตลอดช่วงวัยของชีวิต โดยความเชื่อในสมัย
ปัจจุบันนี้เชื่อว่าเมื่อไรก็ตามที่เราหยุดนิ่งอยู่กับที่จะ
เท่ากับเป็นการหยุดยั้งกระบวนการแห่งความ
ก้าวหน้า การเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีค่านิยมที่
ถูกต้องในเรื่องการเรียนรู้จะทำให้คนไทยสามารถ
ปรับตัวอยู่ในโลกปัจจุบันได้

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์

1. การวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรพยากรณ์และศักยภาพ
การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษากลุ่ม
มหาวิทยาลัยราชภัฏ (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก
คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) ดังนั้นควรมีเครือข่าย
ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ทั้ง
ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น คณะ
กรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยจะต้องนำไปเป็น
แนวทางในการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนให้
เกิดกระบวนการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องในการกระตุ้น การ
สร้างเสริมให้บุคคลแสวงหาความรู้ คุณค่าทักษะ
และมีความเข้าใจในสิ่งที่พวกเขาจำเป็นต้องรู้ไปจน
ตลอดชั่วชีวิต เพื่อให้นักศึกษาสามารถที่มุ่งมั่น
บรรลุเป้าหมายในการเรียนหรือการทำงานใด ๆ
อย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงของสภาพการงานอาชีพซึ่งจะต้อง
ครอบคลุมทั้งในด้านความรู้ เจตคติ วิจารณ์ญาณ
และความสามารถในการปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน โดย

นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมั่นใจ
สร้างสรรค์ และมีความสุขในการดำเนินชีวิตทุก
ด้าน ทุกสถานการณ์ ทุกสภาพแวดล้อม และควร
เป็นลักษณะของเครือข่าย ซึ่งจะต้องผสมผสาน
รูปแบบและแหล่งการเรียนรู้ทั้งหมดที่มีในชุมชน
และสัมพันธ์กับชีวิตจริงของนักศึกษาทั้งในปัจจุบัน
และอนาคต

2. การวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีใน
การพยากรณ์ศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
ของนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏคือ แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ (X_3) ดังนั้นควรมีเครือข่ายความร่วมมือ
จากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) เกี่ยวกับการ
เรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านช่องทางการเรียนรู้แบบต่าง ๆ
ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง เพราะความต้องการ
ของมนุษย์ (นักศึกษา) สามารถจัดได้เป็นลำดับขั้น
เมื่อความต้องการในลำดับต่ำได้รับการตอบสนอง
จนเต็มที่แล้ว ความต้องการในลำดับสูงขึ้นถัดไปจะ
เกิดขึ้น และมนุษย์ (นักศึกษา) ก็จะแสวงหาสิ่งที่จะ
ตอบสนองความต้องการเรื่อย ๆ ซึ่งความสำคัญ
ดังกล่าวนี้เปรียบเทียบได้ว่าเป็นกุญแจให้นักศึกษา
ใช้สำหรับเปิดเข้าสู่โลกภายหลัง ค.ศ. 2011 เป็นต้น
มาจนถึงยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการ
พัฒนาศักยภาพบุคคลให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งมีการวิวัฒนาการอยู่
ตลอดเวลา และปรับให้เหมาะสมกับการ
เปลี่ยนแปลงของบุคคลในแต่ละช่วงจังหวะชีวิต
ครอบคลุมกิจกรรมทั้งปวงที่ช่วยให้ได้รับความรู้
เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในโลกปัจจุบันเกี่ยวกับ
ผู้อื่นและตนเอง โดยเป็นการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก
จนถึงวัยชรา

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยติดตามเกี่ยวกับศักยภาพการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาต่อตามสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในศตวรรษ 21
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดเดียวกันหรือเปรียบเทียบกับสถาบันในกลุ่มของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จบการศึกษาในระดับเดียวกันจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ
4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **ปั้นสมองของชาติ**. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.

พรชูลี อาษาอรุณ. (2543). **แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการอุดมศึกษา: รูปแบบการจัดกลุ่มอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.

สุภาพร มหาพลตระกูล. (2550). **การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **รายงานสรุปการสัมมนานโยบายส่งเสริม การศึกษาตลอดชีวิตของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ.

Boonjai Srisatidnarukul. (2002). Mobilizing Forces to Make Lifelong Learning a Ready in the New Millennium. **ASAIHL-THAILAND JOURNAL**. 5(1), 134-144.

Candy, Philip C., Crebert, Gay. & O'Leary, Jane. (1994). **Developing Lifelong Learners Through Under Graduate Education**. Retrieved from [Http://www.dest.gov.au/Sectors/training](http://www.dest.gov.au/Sectors/training)

Commission of the European Communities. (2005). **Proposal for a Recommendation of the European Parliament and of the Council on Key Competences for Lifelong Learning**. Retrieved from <http://www.europa.eu.int/eur-lex/en/com>.